

Ardealul Juridic

Revistă de Drept și de Unificare Legislativă
Doctrină, Jurisprudență, Legislație comparată

Revista apare regulat la 1 și 15 a fiecărei luni afară de lunile de vacanță Iulie și August (iar în cursul anului excepțional ca număr dublu) când apare odată pe lună

Abonamentul pentru Instituții și Autorități 700 Lei pe 1 an
Advocați 500 Lei pe 1 an
Magistrați 400 Lei pe 1 an
Un număr simplu 30 Lei
Un număr dublu 55 Lei
Un număr vechiu 40 Lei

Redacția: Str. Calea Victoriei No. 53.
Telefon 590. Administrația: Strada Iuliu Maniu 8 (Radio Reclame România S.A.) unde se primesc abonamente și orice cereri de adife. Telefon 630

Director fondator și redactor responsabil: **VASILE M. DIMITRIU** Consilier la Curtea de Apel din Cluj

Colaboratori:

Alexandrescu Traian
Fost Prim-președinte de Tribunal
Avocat din București

Anca Justin Leontin
Judecător Trib. Cluj

Bulgăraș-Popov Ad. Gr.
Avocat Contencios CFR Cluj

Ceaur Aslan Ernest
Consilier la Curtea de Apel Timișoara

Balașiu Paul
Consilier la Curtea de Apel din Cluj

Bartha Ignat
avocat din Cluj

Boila Romul
Profesor la Universitatea din Cluj

Botez Corneliu
Consilier la Inalta Curte de Casație

Dimitriu Vasile
Profesor la Universitatea din București

Docan P. George
Presedinte Tribunalul Buzeu

Filipescu Constantin
Consilier la Curtea de Apel din Cluj

Filipescu Ricard
Judecător tribunalul Cluj

Hațieganu Emil
Profesor la Universitatea din Cluj

Kis Maurișiu
Profesor universitar pensionar

Lazar Aurel
Fost ministru, Avocat Oradea-Mare

Maria Alexandru
Prim președintele Curtii de Apel
Timișoara

Micșa Pompei
Prim președintele Curtii de Apel Cluj

Munteanu Victor
Avocat din Sibiu

Negrea Camil
Profesor la Universitatea din Cluj

Onișor Victor
Profesor la Universitatea din Cluj

Pastia P. Vasile
Judecător la Trib. Cluj

Petrescu F. Vasile
Judecător de ședință la Trib. Sibiu

Popp Romulus
Prim președintele Curtii de Apel
Brașov

Poruțiu Petre
Profesor la Universitatea din Cluj

Praporgescu Ștefan
Consilier la Curtea de Apel Oradea-Mare

Radu Iorgu
Profesor la Universitatea din Cluj

Sfetcu Emilian
Judecător șef la ocolul Mercuria-
Sibiului

Stăncescu Ștefan
Prim președintele Curtii de Apel
Oradea-Mare

Tolciu Ioachim
Avocat din Cluj

Tănăsescu Teodor
Consilier la Curtea de Apel din Cluj

Xantopol Constantin
Fost magistrat, Avocat din Cluj

CUPRINSUL

1. Pentru românizarea și extinderea cărților funduare în tot cuprinsul României de *Teodor Ghițescu*
adv. Zărnești (J. Brașov)
2. Neajunsurile metodice ale legii de procedură penală de *Dr Emil Robreanu*
procuror Trib. Bistrița

3. Impărșirea în natură a caselor. Jurisprudența Tribunalului Sibiu cu o adnotare de *Ștefan Lăday*
4. Rezumate de jurisprudențe stabilite de instanțele judecătorești din Ardeal și Inalta Curte de Casație

BANCA CHRISSOVELONI

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

CAPITAL
ȘI REZERVE
LEI 350,000.000

SUCURSALA CLUJ
SEDIUL CENTRAL BUCUREȘTI

Sucursale: Constantinopol, New-York,
Brăila, Constanța, Galați, Sibiu. // Bănci
afiliate: Banca de Devize și Lombard, București,
Banca Ardeleană Casa de Economie Cluj, Chris-
soveloni & Co. Paris, Chrissoveloni & Co. Viena

TELEFON: 379, 62, 427, 980

CASA DE PĂSTRARE ȘI BANCA

DE CREDIT DIN CLUJ SOC. AN.

CLUJ, PIATA UNIRII

Capitaluri
proprii Lei

77,000,000

7

SUCURSALE:
IN DEJ, DICIOSAN-

MARTIN, ALBA-IULIA ȘI TÂRGU-MUREȘ

Efectuază
avantajos
orice ala-
ceri bancare

Banca Generală a Țării Românești București,

Brăila,
Brașov, Cluj,
Constanța, Craiova,
Galați, Giurgiu, Oradea
Mare, Ploești, Sfântul
Gheorghe, Târgul
Măgurele

Societate Anonimă

Capital vărsat Lei 60,000,000 // Rezerve Lei 50,000,000
Adresa Telegrafică: „GENEROMANA”

“AGRICOLA”

SOCIETATE ANONIMĂ DE ASIGURĂRI GENERALE

Fondată
1906

Fonduri de garanții Lei: 35,473.258

Primește asigurări în toate ramurile

Direcțiunea generală: București, Calea Victoriei Nr. 11.
Direcțiunea regională: Cluj, Strada Nicolae Iorga Nr. 11.

Reprezentante: Toate orașele din România

BANCA CENTRALĂ

Secția de
cereale - Secția
de colonie - Fab-
rică de surogat de cafea
„Centrala” - Secția specială
pentru ciment - Secția de
Bancă și devize - Execută tot
felul de operațiuni bancare,
plăți pe toate piețele interne
și streine - Depunerile se
fructifică în condițiile cele
mai favorabile

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT
SOCIETATE ANONIMĂ IN CLUJ
Strada Regina Maria Nr. 1-3

Capital: Lei 50,000.000
Fonduri: Lei 20,000.000

Legături directe cu America!

Banca Ardeleană și Cassa de Economii S. A. R.

Cluj, Piața Unirii Nr. 32. (Casa proprie)

Fondată
în anul
1894.

Este cointeresată cu: Banca Chris-
soveloni, București și Banca Comer-
cială Ungară din Pesta, Budapesta.

Sucursale: Arad, Brașov, Oradea,
Sibiu, Târgu-Mureș, Turda.

Industria Sârmei S. A. Cluj

Fabrica: Ghiriș

Fabricăm: Sârmă laminată, Fier de beton, Scoabe,
Cue de tot felul, Sârmă arsă, arămiță, Sârmă
de oțel, Arcuri de mobile, Sârmă
ghimpată, Agrafe.

Cereți oferta dela singurul incredințat cu vânzarea produselor noastre:

FERARIA S. A.
Cluj, Cal. Victoriei 29

Telefon: 4-40, 5-47 -- Adresa telegrafică: „Feraria” Cluj

Ardealul Juridic

**Revistă de Drept și de Unificare Legislativă
Doctrină, Jurisprudență, Legislație comparată**

Revista apare regulat la 1 și 15 a fiecărei luni afară de lunile de vacanță Iulie și August (iar în cursul anului excepțional ca număr dublu) când apare odată pe lună

Abonamentul pentru	Instituții și Autorități	700 Lei pe 1 an
	Advocați	500 Lei pe 1 an
	Magistrați	400 Lei pe 1 an
	Un număr simplu	30 Lei
	Un număr dublu	35 Lei
	Un număr vechiu	40 Lei

Redacția: Str. Calea Victoriei No. 53.
Telefon 590. Administrația: Strada Iuliu Maniu 8 (Radio Reclame România S.A.)
unde se primesc abonamente și orice cereri de adije. Telefon 630

Pentru românizarea și extinderea cărților funduare în tot cuprinsul României

Nu cred ca să nu fie știut de către autoritățile statului, obligate prin atributul funcțiunii lor aceasta, că în Ardeal și Bucovina corespunzător secțiunilor de notariat de pe lângă Tribunalele din vechiul regat, funcționează pe lângă fie care judecătorie de ocol câte un oficiu așa numit „al cărților funduare“.

Nu mai puțin cred, că este cunoscut organelor sus amintite, că cel puțin în Ardeal, dar cred că și în Bucovina, până pe la anul 1920—21 cărțile funduare sunt scrise în limba ungară în Ardeal și în limba austriacă în Bucovina. Așa fiind numai încapă nici o îndeală, că toți aceia cari nu cunosc aceste limbi, cum sunt d-nii magistrați trimiși din vechiul regat, nu le pot consulta direct și personal, ci prin interpreți, cari poate să-i inducă și în eroare. Dar nu numai cei din vechiul regat nu pot consulta singuri și fără interpreți cărțile funduare dar și chiar poporul din aceste ținuturi de origină română. Mai mult chiar este știut că dela anul 1918 încoace în școlile românești nu se mai predă limba ungară, așa că dacă pâna în 10 ani cel mai târziu actualele cărți funduare nu vor fi prelucrate în limba română, vom ajunge că vom avea în oficiul cărților funduare funcționari, cari neștiind limba ungară, nu vor ști ce este scris în cărțile funduare și ca consecință nu vor ști nici ce să lucreze.

Ca concluzie: refacerea în limba română a cărților funduare, acolo unde există, socotesc că este o lucrare, care nu poate să mai sufere multă întârziere și de aceea odată cu legea care ar dispune refacerea lor în limba română, este momentul când să se extindă și în acele părți ale țării unde nu există.

În cât privește modalitatea și felul de refacere în limba română a cărților funduare scrise în limbă străină, cum și aceea de extindere a instituției cărților funduare, cel mai expeditiv și necostisitor sistem pentru stat, nu poate să fie decât cel conceput în anexatul proiect de lege, după care foile A și C ale cărților funduare, se fac de însăși proprietarii de imobile pe spesele lor, așa după cum se fac matricolele de impuneri în materie fiscală.

În adevăr, a se aștepta ca să se româneze și să se refacă în limba română actualele cărți funduare dela sine, prin transmiterile la noii proprietari, va trebui să treacă cel puțin 30—40 de ani, timp în care, cum am arătat mai sus, nu vom mai găsi funcționari cu cunoștința limbilor ungară, în Ardeal și austriacă, în Bucovina, pentru ca să fim siguri că așa cum sunt astăzi cărțile funduare, să funcționeze fără piedici și inconveniente. A aștepta ca să se extindă această instituție și în vechiul regat și în Basarabia cu cărți etc., cu comisiuni și ingineri etc. plătiți de stat însemnează, că din cauza cheltuelilor insuportabile ce reclamă, țara românească să nu aibă această instituție unificată nici peste 2 secole, dacă nu se intenționează desființarea ei.

Cum însă toți juriștii veniți din vechiul regat (în Ardeal), cari s'au ocupat cu instituția cărților funduare au găsit-o mai bună decât instituția secțiilor de notariat din vechiul regat și transcrierea ori inscripția actelor de notariat din legiurile francezo-române (vezi Ardealul Juridic Nr. 22—1927 pag. 322 articolul scris de d-l Ioan I. Cetățeanu, președinte la Curtea de Apel Brașov), socotesc că refacerea în limba română a cărților funduare, acolo unde există și extinderea instituției cărților funduare, acolo unde nu există, s-ar putea face în maximum 5—6 luni, după sistemul

descriș și conceput în anexatul anteproiect de lege, fără cheltueală premergătoare din partea statului, ci numai aceea de personal și funcționari a secțiilor de carte funduare ce va trebui să se înființeze, acolo unde nu sunt.

Ca regulament se va extinde regulamentul cărților funduare din Ardeal, care socotesc că nu are trebuință să fie revăzut decât mai mult pentru a fi stilizat românește.

Anteproiect de lege

Pentru românizarea cărților funduare și extinderea institutului cărților funduare în toată țara

Art. 1. Cu începere dela..... se va înființa pe lângă fiecare Judecătorie de ocol, unde nu există astăzi, câte un oficiu numit: „Oficiul Cărților Funduare“.

Art. 2. Oficiul cărților funduare va fi condus de un director, doctor sau licențiat în drept cu gradul de judecător, ajutat de un subdirector cu gradul de magistrat stagiar, un secretar, un registrator-arhivar și unul sau mai mulți copişti.

Art. 3. Oficiul cărților funduare are de scop de a ține în evidență, reunite în un cazier, toate drepturile reale constituite pe dreptul de proprietate al unei persoane asupra tuturor imobilelor ce acea persoană posedă în o localitate (oraș, comună, sat).

Forma Cărților Funduare:

Art. 4. O carte funduară cuprinde trei părți și anume:

I. Foaea A

În această foae se vor arăta numele și pronumele persoanei proprietară pe imobilele menționate în ea.

Sub câte un număr curent se va arăta fiecare parcelă de pământ, ce posedă o persoană în aceeaș localitate, cum se arăta mai sus, arătându-i natura parcelii: arătură, fâneață, pădure, loc de casă cu sau fără construcții, cu vie, pruni etc. și în fie suprafață și vecinii ce-i are, cum și partea de hotar cu numele ce poartă în localitate și alte amănunte după caz.

II. Foaea B

În această foae se va opera toate modificările survenite în dreptul de proprietate descriș în foaea A după înființarea ei.

III. Foaea C

În această foae se va opera toate drep-

turile reale și de creanțe ipotecare constituite pe dreptul de proprietate menționat la foaea A sau foaea B.

Art. 5. Cărțile funduare vor fi de mărimea coalelor de hârtie obișnuită și vor fi întitulate după modelele date prin anexele acestei legi și regulamentul său.

Întocmirea Cărților Funduare

Art. 6. Pentru întocmirea cărților funduare noui fiecare proprietar din tot cuprinsul țării este dator ca în termen de 60 de zile dela (apariția) publicarea acestei legi în Monitorul Oficial și aducerea ei la cunoștința generală prin publicații în fiecare localitate (oraș, comună, sat) prin afișe și alte moduri, să redacteze și să depună în trei exemplare la Primăriile comunale respective proiectul foii A de carte funduară, anexând la primul exemplar al proiectului copii nelimbrate, dar certificate de dânsul pentru conformitate, de pe titlurile (actele) ce are pentru dovedirea dreptului de proprietate ce declară că posedă.

Art. 7. Primăriile primind proiectele sus amintite, vor depune exemplarul prim împreună cu anexele sale oficiului cărților funduare de pe lângă Judecătoria respectivă, care primindu-le le va da din opisul general al comunei respective, numărul curent de carte funduare cuvenit foilor A; iar anexele le vor păstra în arhivă sub acelaș număr și tot de odată vor înființa foaea B, în care vor și începe să opereze diferitele transferturi de proprietate, care modifică cele cuprinse în foaea A.

Art. 8. Al doileu exemplar de proiect va fi trimis Tribunalelor de județe secția de notariat, pe lângă care va funcționa un oficiu central de carte funduare, (în locul registrelor de inscripții și transcrieri de astăzi).

Secțiunile de notariat de pe lângă Tribunalele au datoria, să opereze cași oficiul cărților funduare de pe lângă Judecătorii, toate modificările ulterioare survenite în persoana proprietarului și dezmembrarea sau transferarea imobilului, cum se arată mai sus, pe baza copiilor autentice primite dela Judecătorii. Al treilea exemplar de proiect se va păstra în arhiva Primăriei comunale respective pentru a putea fi controlat de cei ce ar avea interes să facă vre-o contestație la cele declarate în ele.

Art. 9. Aceste proiecte de carte funduare sunt registre publice și nu se poate refuza

nimănuî inspectarea lor.

Art. 10. Pentru timp de 10 (zece) ani, în cari, cei interesați sunt datori, dacă se simt lezați în drepturile lor, să atace cu acțiune de radiere, de rectificare de carte funduară sau de revendicare la instanța competentă după regulile de procedură și competență generală, aceste proiecte nu garantează de cele cuprinse în ele.

După expirarea acestui termen, nici o acțiune pentru radiere, de rectificare de carte funduară sau de revendicare nu va mai fi primită; cei lezați considerându-se ca decăzuți din acțiune, iar cei intabulați considerându-se că au uzucapat imobilul, chiar dacă de fapt nu l-au posedat.

Pentru minori, interziși, absenți și alte persoane incapabile să inacționeze, termenul de mai sus se calculează de când devin majori etc. de când încetează obstacolul legal ce i-a împiedecat.

Art. 11. Primirea proiectelor la oficiul de carte funduara de pe lângă Judecătoriile de ocoale va fi anunțată în comuna respectivă, prin afișe emanate dela oficiul de carte funduară sub dresare de procese verbale semnate și de cinci locuitori din acea localitate.

Art. 12. În termen de 90 de zile dela publicațiunile amintite la art. 11, toți acei ce pretind vre-un drept de creanță sau un drept real pe vre-un imobil al cui-va, sunt datori să ceară dela oficiul cărților funduare înregistrarea drepturilor lor în foaia C a cărții funduare respective.

În acest scop cel ce face o asemenea cerere este dator să anexeze la cerere și copii de pe actele doveditoare a drepturilor lor.

Oficiul cărților funduare primind asemenea cereri va fixa termen de dezbatere sumară, la care va cita atât pe petiționar cât și pe proprietarul de carte funduară și va hotărâ prin încheiere asupra admiterii sau respingerii cererii.

Contra acestor încheerii se poate face apel la instanța de judecată competentă conform regulilor de procedură generală, în termen de 15 zile dela comunicarea încheerii.

Dispozițiuni tranzitorii:

Art. 13. Ministerul de Justiție este împuternicit ca printrun regulament și ordine instructive să explice în toate amănuntele aplicarea acestei legi.

Zărnești în 15 Octombrie 1927.

Teodor Ghifescu,
advocat Zărnești (jud. Brașov).

Neajunsurile metodice ale legii de procedură penală

(Urmare)

Numai cât pentru cazul acesta rămân dispozițiile tezelor 9 și 10 ale § 137 cari dispun că și procurorul general are dreptul să opoaze în timp de 20 zile ordonanța judecătorului de instrucție și în felul acesta ar trebui să fie reținut învinuitul în închisoare încă 20 zile după darea ordonanței de eliberare de către judecătorul de instrucție. Însă, judecând după textul tezei 8 a § 137 și având în vedere dispozițiile cuprinse în teza 2 a § 224 se poate susține în mod bine întemeiat că intenția legiuitorului nu a fost numai aceea să repete fără de nici un motiv dispoziții anterioare, ci că scopul lui a fost acela că pentru cazul că judecătorul de instrucție pe care l'a conceput ca organ polițienesc ar lua dispoziții în dezacord cu cererile procurorului, care încă este organ polițienesc, fiind amândoi atât judecătorul de instrucție cât și procurorul supuși supravegherii procurorului general, să fie reținut în fiecare caz învinuitul arestat la închisoare până ce se va declara procurorul general resp. camera de acuzare. Această părere se poate întemeia pe dispozițiile cuprinse în teza 10 a § 137 și de altă parte pe textul tezei 11 care dispune executarea eliberării prevenitului „cu toată opozițiunea făcută contra-i“, adică, numai după ce a trecut timpul liber pentru opoziție. Numai cât aici se naște întrebarea: dacă timpul acesta sunt cele 3 zile prevăzute la teza 2 sau cele 20 zile prevăzute de teza 10? Dar dispozițiile cap. VIII. cari privesc aceste întrebări au rămas incomplete. Anume, având în vedere că procurorul general poate declara în toate cazurile opoziție împotriva ordonanței judecătorului de instrucție, adică nu numai împotriva ordonanței definitive ci și împotriva ordonanțelor acestuia privitoare la eliberarea provizorie și împotriva ordonanțelor date de camera de consiliu a tribunalului date în puterea § 117, se ivește întrebarea cum ajung aceste ordonanțe la cunoștința procurorului general și încă aceea dacă trebuie să fie ele comunicate procurorului general împreună cu dosarul în cazul când procurorul tribunalului nu le opoazează și dacă trebuie să fie reținut în arest învinuitul în fiecare caz până la expirarea termenului opozițiunii arătat la teza 10 a § 137? Acestea sunt tot întrebări cari cer un răspuns hotărât și clar, doar ele privesc la libertatea individuală adică la cel mai important drept al individului. Prin urmare au rămas nehotărâte și incomplete dispozițiile legii. În sfârșit țin să mai arăt încă o lipsă a cap. VIII. Anume legiuitorul nu arată pentru cazul când sunt mai mulți învinuiți dacă procurorul este dator după terminarea instrucției să se declare în rechizitorul său la fiecare învinuit adică cu privire la fiecare care a fost ascultat în cursul instrucției ca învinuit și la fiecare faptă care i-a fost pusă în sarcină sau numai cu privire la acei învinuiți împotriva cărora are bănueli întemeiate că ar fi săvârșit o infracțiune oarecare și numai cu privire la acele fapte pentru cari bănuiește pe învinuiți. Asemenea nu sunt cuprinse în cap. VIII. nici pentru judecătorul de instrucție dispoziții privitoare la aceste întrebări.

Ce privește dispozițiile capitolului despre punerea sub acuzare, este caracteristic pentru concepția nehotărârii a legiuitorului despre procesul penal în sine, faptul că așează capitolul despre punerea sub acuzare în cartea despre judecată. Deoparte desparte legiuitorul în mod hotărât partea pregătitoare de partea hotărâitoare a procesului penal în înțeles mai larg, întrunind în cartea I dispozițiile privitoare la cercetări resp. la instrucția cazurilor penale, iar în cartea II dispozițiile privitoare la procesul penal în sine, adică acele acte care se desfășură în fața instanțelor de judecată. De altă parte așează în această carte despre judecată dispoziții care nu privesc la judecare și cari nu sunt altceva decât încă numai o formă a activității pregătitoare prin care vrea să dea legiuitorul mai multe garanții învinutului, atunci când dispune că un senat de judecători să cercezeze dacă este înțemeată bănuială împotriva lui și dacă este cazul să fie dat în judecată. Acest senat nu face doar altceva decât aceea ce face și judecătorul de instrucție, care încă caută dacă este înțemeată bănuiala împotriva învinutului, că ar fi săvârșit fapta pusă în sarcina lui și dacă fapta din întrebare întrunește criteriile oarecărei infracțiuni și anume ale cărei infracțiuni. Nici camera de acuzare nu judecă asupra vinovăției, ea încă nu declară că învinutul este „vinovat” ci numai atâtă că învinutul este bănuie pentru săvârșirea unei infracțiuni oarecare și că prin urmare trebuie să fie dat în judecată adică trebuie să se pornească împotriva lui procesul penal. A fost prin urmare o greșală grea metodică de a cuprinde dispozițiile privitoare la punerea sub acuzare în cartea despre judecată. Faptul acesta dovedește clar că legiuitorul încă nu a știut deosebi clar procesul penal în sine, despărțindu-l ca atare de cercetări, instrucție și dare în judecată.

Dispozițiile cuprinse în capitolul despre punerea sub acuzare produc în mai multe direcții situații nedesluite. Dispozițiile § 221, 222 combinate cu acelea ale § 226 teza 2 dau naștere la întrebarea dacă camera de acuzare este datoare să se declare în una și aceeași decizie asupra tuturor infracțiunilor săvârșite de bănuie, cari nu sunt crime în înțelesul § 222 dar cari au fost descoperite în cursul instrucției. Nu sunt crime în înțelesul § 222 acele infracțiuni de pildă jafuri, furturi, omoruri pe cari le-a săvârșit învinutul în cursul unui timp mai lung fără ca să fie între infracțiunile săvârșite de el altă legătura decât aceea că el le-a săvârșit pe toate singur sau împreună cu alții. Un răspuns hotărât la întrebarea aceasta de sus este cu atât mai necesar, având în vedere că în cazul când un infractor a săvârșit zicem în timp de 2 ani pe teritoriul unui sau mai multor județe cari sunt resirate pe teritoarele mai multor curți de apel sau cari se află chiar și pe teritoriul aceleiași curți de apel un șir întreg de jafuri, spargerii, furturi, stolarceri cari nu au nici un fel de legătură întreolalle fiindcă nu a fost comise, pentru ca infractorul să și procure mijloace spre a comite altele ca să înlesnescă, ca să împlinescă punerea lor în lucrare sau ca să se asigure în contra pedepsei, ar urma sau aceea că fiecare infracțiune care nu este conexă cu celelalte în înțelesul § 222 să fie instruată și judecată pentru sine ceea ce pare să fi fost și concepția legiuitorului doar la § 224 admite că camera de acuzare

să hotărească asupra unei învinuiri ridicate pentru o infracțiune oarecare încă până când nu este sfârșită instrucția pentru altă infracțiune pusă în sarcina învinutului sau ar urma ceea că camera de acuzare va aduce cu privire la infracțiunile instruite la un loc cari însă nu sunt conexe (§ 222) hotărâri deosebite, dispunând darea în judecată a infractorului la instanțele competente după compelița teritoriale și materială, urmând că pentru fiecare infracțiune să fie judecat infractorul deosebit, de pildă de către tribunalul Năsăud, Someș, Turda și apoi încă de vre-o 6 judecătorii de ocoale.

Deasemenea produc o situație nelămurită și dispozițiile cuprinse în § 224. În teza 1 dispune legiuitorul, că dacă Camera nu descopere nici o urmă de vreun delict prevăzut de lege sau dacă nu află destule indicii de culpabilitate ce va ordona eliberarea învinutului. În teza 2 dispune apoi legiuitorul, că tot asemenea se va urma și în cazul, când curtea va statui asupra unei opoziții făcute conform § 137 la liberarea prevenitului pronunțată prin ordonanța judecătorului de instrucție. În urmă însă nu amintește ca motiv pentru confirmarea ordonanței de eliberare decât numai faptul, că camera nu descopere nici o urmă de vre-un delict prevăzut prin lege. Cu toate că în poziția dintâi dispune că și în cazul arătat în teza 2 se va proceda „asemenea” ca și în cazul prevăzut în teza 1, iar în propoziția doua în care dă explicații mai largi nu mai amintește ca motiv de confirmare a ordonanței de eliberare a judecătorului de instrucție decât numai cazul când camera nu află în starea lucrurilor descoperită în cursul instrucției nici o urmă de vre-o infracțiune. Cazul, că camera nu află destule indicii de culpabilitate nu este amintit. Aici se pune întrebarea dacă acel „asemenea” privește numai la eliberare sau și la motivele de eliberare. Și aici începe și lipsa de precizie și exactitate a legii. Art. 110 și 117 dispun, că judecătorul de instrucție poate lăsa în libertate pe învinuit dacă nu vede motive legale pentru menținerea lui în arest, adică dacă nu o cere aceasta nici interesul instrucției și nici acela al siguranței publice, iar § 129 dispune, că dacă judecătorul de instrucție află, că infracțiunea nu se poate imputa învinutului în lipsă de dovezi sau din alte motive legale el va dispune eliberarea învinutului.

La § 137 arată apoi legiuitorul că opoziția împotriva acestor ordonanțe ale judecătorului de instrucție se va judeca de către camera de acuzare. La capitolul despre punerea sub acuzare în care arată modul de funcționare a camerei de acuzare arată legiuitorul la teza 2-a § 224 felul în care se va proceda la judecarea, acestor opoziții. Insa nu mai arată ca motiv de confirmare a ordonanței de eliberare a judecătorului de instrucție decât nuntai faptul că starea lucrurilor descoperită în cursul instrucției nu întrunește criteriile nici unei infracțiuni. Aici se naște acuma întrebarea dacă camera de acuzare este în drept să judece și asupra opoziției făcute împotriva hotărârii prin care judecătorul de instrucție respinge cererea de eliberare a învinutului, doar la capitolul despre punerea sub acuzare nu arată legea decât numai felul cum va proceda camera de acuzare în cazul opoziției declarate atunci când judecătorul de instrucție a ordonat eliberarea învinutului. De altă parte rămâne deschisă întrebarea dacă camera de acuzare este în

drept să confirme hotărîrea de eliberare a judecătorului de instrucție și pentru alte motive decât acela că nu află nici o urmă de delict. Legea a admis că judecătorul de instrucție să elibereze pe invinuit și pentru alte motive, nu numai pentru motivul că nu există urme de infracțiune, a admis împotriva acestor hotărîri opoziții; însă nu admite decât numai confirmarea hotărîrii de eliberare și aceasta numai în cazul când camera de acuzare nu ar afla în starea lucrurilor nici o urmă de infracțiune. Este evident că aici se lovesc cap. în cap. două concepții absolut deosebite și anume una care privește arestul preventiv ca mijloc de asigurare și alta care vede deja în invinuit vinovatul și care cere prin urmare arestarea invinuitului în fiecare caz, concepție care prin urmare nici nu cunoaște arestul „preventiv”. Este foarte curioasă situația care urmează dela concepția arătată în teza 2 a § 224. Având în vedere că legiuitorul întrebunțează termenul „delict” în înțelesul general pentru infracțiune, ar urma că camera de acuzare va trebui să invalideze hotărîrea de eliberare a judecătorului de instrucție și în cazul când ar afla că starea lucrurilor descoperită în cursul instrucției intrunește criteriile unei contravenții. Sau să fi întrebunțat legiuitorul în teza 1 a § 224 termenul „delict”, în înțelesul general pentru infracțiune, iar în teza 2 în înțelesul special ca delict față de crimă și contravenție? Aceasta ar fi fost altă greșală metodică. S'ar putea susținea eventual și aceea că dispozițiile tezei 1 a § 224 privesc în general la cazurile de opoziție făcute împotriva ordonanțelor judecătorului de instrucție ce privește calificarea faptului ca atare, că adevărat termenul delict din teza 1 a § 224 ar exprima noțiunea delict spre deosebire de crimă, doar capitolul despre punerea sub acuzare nu cuprinde nici un fel de dispoziții privitoare la felul în care va judeca și dispune camera de acuzare, în cazul opozițiilor îndreptate împotriva acelor părți ale ordonanțelor definitive ale judecătorului de instrucție, cari privesc la întrebarea dacă fapta din întrebare se poate califica ca infracțiune și la întrebarea conform cărui articol al codului penal sau al altei legi penale se califică fapta pusă în sarcina invinuitului. Față de această concepție stă însă faptul că în teza 1 nu amintește legea că dispozițiile cuprinse acolo privesc la opoziții așa cum o arată în teza 2 și încă și faptul că în § 212 care introduce capitolul arată legiuitorul că în capitolul ce urmează vrea să arate procedura în cazul când judecătorul de instrucție a trimis dosarul instrucției penale camerei de acuzare, aflând că cazul este de natură de a fi pedepsit cu o pedeapsă criminală și că în felul acesta în mod logic nici nu este la acest capitol locul dispozițiilor privitoare la opozițiile privitoare la opozițiile făcute împotriva ordonanțelor judecătorului de instrucție.

Tin să amintesc, că la expunerile acestea am plecat dela presupunerea că termenul „Curte” din teza 2-a, § 224 a fost întrebunțat pentru termenul „cameră” din teza 1-a, § 224. Nu este exclusă însă nici posibilitatea aceea, că legiuitorul a înțeles altceva atunci când a exprimat termenul „Curte” decât atunci când a exprimat termenul „cameră”.

Pe urma dispozițiilor cuprinse în § 227 se pun mai multe întrebări la cari nu poți afla un răspuns hotărât în textul legii. Înainte de toate se pune între-

bare care este natura deținerii, care urmează dela „ordonanța de arestare” a camerei de acuzare. Este deținerea aceasta arest preventiv sau altceva! Arest preventiv nu poate să fie doar aceste nu se poate ordona decât numai de către judecătorul de instrucție și numai pentru interes de siguranță publică și pentru interes de instrucție.

Aceste interese nu mai există după pronunțarea camerei de acuzare. Întrebarea după natura deținerii se pune asemenea și la teza 2 a § 234. Altă întrebare este aceea pentru cât timp este validă această ordonanță, dacă se poate ordona în ea deținerea acuzatului până la rezolvarea definitivă a procesului sau numai până la judecarea lui de instanța primă. Iată două întrebări la cari încă nu află răspuns în lege cu toate că situația acuzatului se schimbă după înțelesul răspunsului dat. De altă parte devine situația absolut nedeslușită dacă combinăm dispozițiile § 227 cu acelea ale § 120. La § 227 dispune legiuitorul în mod imperativ arestarea acuzatului resp. menținerea lui în arest, iar la § 120 dă camerei de acuzare libertatea de a judeca dacă este de lipsă arestarea resp. menținerea în arest a acuzatului.

Care dintre aceste două dispoziții absolut opuse exprimă intenția legiuitorului? Sau doar sunt ele numai în aparență opuse și se pot împăca în oarecare formă? Întrebarea este în care formă se pot împăca aceste dispoziții atât de disparate. Dar și dacă am accepta aceea că dispoziția cuprinsă în § 120 este de natură principiară prin urmare ea ar cuprinde norme reguletoare, încă tot rămâne întrebarea, după cari criterii să judece camera de acuzare dacă este de lipsă arestarea resp. menținerea în arest a acuzatului. La această întrebare nu dă legea nici un răspuns. Dar de o arestare a invinuitului aflat în libertate în cazul când camera de acuzare judecă asupra întrebării, dacă este cazul că invinuitul să fie pus sub acuzare, nici nu poate fi vorba doar capitolul despre punerea sub acuză nici nu arată decât numai felul în care se va proceda în cazul când invinuitul se află arestat, adică toate dispozițiile pornesc dela presupunerea că invinuitul a fost arestat deja în cursul instrucției (§ 237).

Dr. Emil Rebreanu,
Proc. Trib. Bistrița.

(Va urma)

JURISPRUDENȚA

Tribunalul Sibiu

Secțiunea I.

Dos. 1430—926.

Impărșirea în natură a caselor. Art. 56 și următ. legea construcțiilor din 3 Aprilie 1927. Regulamentul cărților funduare art. 56 lit. h.

In fapt: Pârîtul susține că imobilul se poate împărși în natură și în consecință cere efectuarea unei expertize în acest sens, ca în cazul când se va dovedi aceasta să nu se facă ieșirea din indiviziune prin licitațiune, ci prin împărșire în natură.

In drept: Pentru ieșirea din indiviziune, codul civil austriac nu cuprinde nici o interdicțiune ca imobilele urbane (casele) să fie împărșite în natură, din contra prin dispozițiunile legii pentru încurajarea construirii de locuințe din 3 Aprilie 1927 (art. 56 și

urm.) se reglementează proprietatea pe etaje sau pe apartamente, în spiritul necesităților economice ale vremii, care tinde la rezolvarea crizei de locuințe prin construirea de locuințe în comun.

În regulamentul cărților funduare din 15 Decembrie 1855 se prevede în art. 56 lit. h. că „împărțirea în natură a caselor în mai multe părți nu se admite” atunci când urmează să se facă o operațiune de intabulare în cartea funduare.

În acest conflict între legea civilă și regulamentul c. funduare, care prevede pentru operațiunile sale tehnice de intabulare anumite condițiuni, dispozițiunea regulamentului nu poate împiedeca instanțele judecătorești, ca atunci când sunt chemate să hotărască un proces de ieșire din indiviziune, să stabilească proprietate distinctă prin împărțire în natură asupra unei părți din imobil, etaj sau apartament întrucât legea de drept civil nu cuprinde o asemenea prohibițiune și din contra legea recentă din 1927 care se referă la această materie o admite și reglementează, că în asemenea caz prohibițiunea edictată de art. 56 lit. h. reg. c. funduare, va fi operantă numai cu ocaziunea executării unei asemenea sentințe la cartea funduare, fapt care însă nu poate să preocupe instanța întrucât întrucât să respingă cererea atunci când trebuie să stabilească dreptul. (Incheierea din 18 Noembrie 1927. Președinte, redactor Vasile F. Petrescu, judecător de ședință.)

Adnotări: Tribunalul a dat o hotărâre înțeleaptă și a motivat-o just.

Credem însă, că prohibițiunea cuprinsă în art. 56 lit. h. Regul. Cărților Funduare nu poate împiedeca executarea hotărârii în cartea funduară.

Înainte de toate, constatăm că prohibițiunea de a împărți casele în natură, sau mai bine zis, a executa în cartea funduare un astfel de partaj, nu este cuprinsă în Reg. C. F. din 1855 (dat pentru părțile ungurene), ci numai în Reg. C. F. din 1870 (dat pentru Ardeal). Pe această bază a declarat Curia în anul 1917 (vezi Laday C. C. A. No. 3396) că „în părțile ungurene nu există interdicția care se cuprinde în §. 56 pct. h. din Reg. C. F. din Ardeal, deci nu este exclus un partaj prin care părțile să separe aceeaș casă după apartamente și să lase curtea în folosință comună. „Normele în vigoare nu exclud executarea acestui partaj în cartea funduară”. (Curia 331—1917.)

Totodată trebuie constatat că deciziunea dată de Curie este greșită, întrucât stabilește o diferență între dreptul tabular din Ardeal și cel din părțile ungurene. Faptul că prohibițiunea din §. 56 h. nu este edictată în R. C. F. maghiar, nu are importanță, căci baza acestei prohibițiuni este principiul că *un corp de avere* (spre exemplu o casă) este o unitate,

asupra căreia dreptul de proprietate nu se poate intabula, decât pro partibus indivisis (ari. 55 lit. a, cu acelaș text și în R. C. F. maghiar).

Deci, practica judecătorească mai recentă, care admite împărțirea în natură a caselor, a creat drept nou și în părțile ungurene. Această normă nouă este în contradicție în Ardeal cu art. 56 lit. h., iar în părțile ungurene cu art. 55 lit. h. Reg. C. F.

Cu toate acestea, jurisprudența nouă este justă și felicităm tribunalul Sibiu pentru faptul că a recunoscut și pentru Ardeal noua normă, creată de Curie numai pentru teritoriul dreptului unguresc.

Anume, regula cuprinsă în art. 55 lit. a. și art. 56 lit. h. Reg. C. F. este bazată pe o superstiție, moștenită dela Romani. Principiul că o parte integrantă a unui lucru nu poate fi în proprietatea altuia decât în a proprietarului lucrului, este just, cât timp voim să fie just. Îndată ce constatăm că acest principiu numai este în armonie cu necesitățile economice, nu mai avem nici un motiv să-l aplicăm. Dar principiul nici nu era atât de strict în dreptul comun, încât dispozițiunile Reg. C. F. ar putea fi calificate ca urmări logice ale unei norme de drept. După dreptul comun, spre exemplu, putea să existe drept de proprietate asupra materialelor de construcții, drept care este inactiv cât timp există legătura materialelor întrebuințate la construcții cu celelalte părți ale edificiului, dar care revine îndată ce această legătură încetează. După dreptul comun puteam să fim superficial al unui singur etaj codul civil german nu admite aceasta etc.

În timpul din urmă, lipsa de locuințe a făcut, ca instanțele să abandoneze superstiția în chestie. În cazul 31—1917 (Laday C. C. A. No. 3373) Curia declară că diferite părți ale unui edificiu pot fi în proprietatea diviză a mai multor persoane și că, prin aceasta, acele părți „au devenit corpuri de avere separate”, cu toate că se găsesc sub acelaș acoperiș, iar curtea rămâne în folosință comună, părțile neavând dreptul să ceară ieșirea din indiviziune.

Aceeaș necesitate a dat naștere legii Trancu-Iași (1927), care admite proprietatea de sine stătătoare asupra unui etaj sau apartament. Dar, acest principiu fiind recunoscut în practica consecventă a instanțelor, legea din 1927 nu a adus o reformă radicală ci a

confirmat numai o normă existentă.

Cred deci că nu există nici o antinomie între art. 55 a. sau 56 h. Reg. C. F. și legea din 1927, căci atât practica judecătorească (drept cutumiar), cât și legea din 1927 au abrogat dispozițiunile acelor articole. Instanța de carte funduare nu va putea refuza executarea hotărîrii tribunalului Sibiu, ci din contră, este datoare s'o execute.

Executarea se poate face în două moduri: cu sau fără creierea unor corpuri de avere noi. În primul caz, instanța de carte funduară va sublinia în cartea funduară (pag. A) inscripțiunea referitoare la casă și va înscrie fiecare apartament ca corp de avere separat. Aceasta numai, dacă imobilul nu este grevat. În cazul al doilea, se va înscrie în cartea funduară (pag. B) numai modul împărțirii.

Ștefan Laday.

REZUMATE DE JURISPRUDENȚE

Stabilite de instanțele judecătorești din Ardeal și Înalta Curte de Casație

Judecătorii

Articolul 90 din Legea XVI. din 1894 (Procedura de moștenire Ardeal) dispune, că judecătoria este datoare ca averea succesorală, să fie asigurată contra ocupațiunii, tăinuirii, risipirei și stricăciunii, totuși nu are loc cererea de ordonarea sequestrului succesoral, când averea succesorală constă din imobile, și mai ales când pe urma defunctului, a rămas soție supraviețuitoare, după cum se constată din foaia de deces anexată la dosar. În fapt: Reclamantul în calitate de moștenitor al defunctului I. P., a făcut cererea înaintând-o acestei judecătorii, spre a se ordona sequestru asupra averii imobiliare, rămasă pe urma decedatului, fost domiciliat în comuna Jamul-Mare, avere, ce se stăpânește de către văd. defunctului C. P., ca văd. posedând uzufructul vidual. Reclamantul domiciliat în Budapesta.

Motive: Având în vedere, că pe urma defunctului I. P., pe lângă erezii legitimi a rămas în viață, după cum rezultă din foaia de deces și soție supraviețuitoare, care conform normelor de drept civil maghiare uzufructul vidual al acestei averi imobiliare pe durata văduviei sale și nedovedindu-se ca existând o stipulațiune contrară, cererea de ordonarea sequestrului, înaintată de moștenitorul reclamant se scoate ca prematură.

Referindu-ne la situația creată de lege și anunțată în art. 90, că ar fi cazul a se ordona sequestrul, totuși în speță neputându-se stabili că ar avea loc crearea de asemenea situațiuni, cererea de admiterea sequestrului este inadmisibilă.

Că nu este cazul de a se ordona sequestrul, deoarece, reclamantul nu evidențiază nici un pericol,

care ar determina instanța, să ia asemenea măsuri, prin deciziunea de față cererea s'a respins (Jud. rurală Deta. Dec. Nr. 1876/927. Jude Mușătescu).

Cererea la tribunal de a soma soțul să restabilească viața conjugală în sensul art. 648 al. 4 pr. c. Acțiune intentată în urmă de soție la judecătoria de ocol pentru întreținere provizorie. Competență judecătoria de ocol. Soțul pârât a ridicat incidentul de necompetință, susținând că asupra cererii de întreținere provizorie a soției nu se poate pronunța decât tribunalul, înaintea căruia soția a cerut să fie somat soțul de a restabili viața conjugală.

Cererea de a se soma soțul să restabilească viața conjugală în sensul art. 648 al. 4. pr. c. este o procedură preparatorie, care nu face parte din procedura propriu zisă a divorțului și aceeași reiese din dispozițiunile art. 645 și următorii din pr. c.

În baza art. 674 pr. c. tribunalul numai atunci este competent a judeca și a se pronunța asupra întreținerii, când se constată că s'a intentat acțiune de divorț sau cerere de împăcare provizorie, în care caz tribunalul poate anula și efectul sentinței dată de judecătoria de ocol relativ la întreținerea provizorie (a se vedea jurisprudența de sub art. 91 din legea XXXI. din 1894).

Cererea făcută de soție tribunalului nu poate echivala cu o acțiune de divorț sau cerere de împăcare, deoarece este la facultatea soției de a intenta sau nu acțiune de divorț contra soțului ei, în cazul când somațiunea din partea tribunalului de a restabili viața conjugală, nu și ar avea efectul dorit (Judecătoria rurală Timișoara. Dec. Nr. 5810/927. Jude Năsturaș).

Mandat de plată. Opoziție din partea pârâtului. Cerere la termenul de constituire de a se da un termen acestuia pentru a complecta taxa de timbru. Art. 42 legea timbrului. Nejustificarea plății, taxei. Anularea opoziției. În fapt. Reclamantul L. a cerut judecătoriei să se emită mandat de plată contra pârâtului M.

Pârâtul M. a făcut opoziție și la termenul de constituire judecătoria a relevat din oficiu faptul că opoziția nu este suficient timbrată.

Pârâtul M. a cerut un termen pentru a justifica plata taxei de timbru și a amendei cerută de art. 42 din legea timbrului.

Judecătoria a încuviințat cererea pârâtului, care în ședința de azi nu s'a prezentat și nici nu a făcut dovada despre plata taxei timbrului datorat ca diferență și a amendei îndoite valorii ei.

În drept. Potrivit art. 42 al. 3 din legea timbrului cererile introductive de instanță vor fi valabile numai dacă partea a făcut dovada că a satisfăcut plata taxelor de timbre, atunci când ele nu sunt timbrate și că dacă nu justifică plata nici în termenul acordat de instanță, judecata va pronunța nulitatea cererii.

Având în vedere că prin „cereri introductive de instanță” nu se înțeleg numai acțiunile, ci și orice alte cereri care leagă instanța, deci și opozițiile la mandatele de plată, (a se vedea în acest sens legea timbrului de Corneliu Botez pag. 363).

Că nulitatea cererii are loc ab initio, ea con-

siderându-se ca și cum nu ar fi existat, iar în privința cererilor referitoare la căile de atac, ele se pot reconstitui dacă nu au expirat termenele prevăzute de lege.

În speță mandatul de plată fiind primit de către pârâțul M. la 16 Iulie 1927, iar opoziția anulându-se cu efect dela data introducerii ei, adică 3 August 1927, și termenul de introducere al opoziției la mandatele de plată fiind de 15 zile, este constatat că pârâțul a scăpat termenul de opoziție la mandatul de plată în cauză și în consecință aceasta se consideră ca și cum nu ar fi fost atacat cu opoziție, rămânând astfel definitiv (*Judecătoria rurală Timișoara nr. 2528 1927. Jude Năsturaș*).

Tribunale

Tribunale corecționale în Ardeal ca instanțe de judecată. Dacă acestea fiind investite cu cerere directă și fără ca vatomatul să se fi constituit parte civilă pot să se devestească de judecarea procesului penal trimițând afacerea în instrucție conf. art. 325 pr. pen. din Ardeal. Care texte din pr. pen. Ardeleană au rămas în vigoare și cum se aplică în Ardeal textele pr. pen. române. Dacă judele instructor ar fi regulat investit cu instruirea cauzei în astfel de împrejurări. Soluție negativă. În fapt. Lexatul K. D., la data de 5 Iunie 1926 a introdus acțiune penală, directă, la Judecătoria rurală Ludoș, ridicând acuza pentru crima de sustracțiune împotriva lui K. I., cerând pedepsirea acestuia și spese de judecată, ne constituindu-se parte civilă, prin denunțul introductiv, ci din potrivă, formulând declarație expresă, în acel denunț, că pentru pagubele cauzate lui de acuzat, prin faptul pentru care îi cere pedepsirea, își rezervă dreptul a intența proces separat pe cale civilă.

Judecătoria rurală Ludoș, în ședința de la 7. Oct. anul 1926, ascultând pe acuzat și pe lezat, ca și pe apărător și pe repr. lezatului, a declinat competența de a judeca aceasta acțiune publică, în baza art. 356. Cp. obiectul sustracțiunii, fiind mai mare de 1000 lei și a transpus dosarul Tribunalului Turda S. II. ca instanță competentă. Tribunalul a fixat termen de dezbateri principală publică, și după o amânare din lipsă de procedură, la termenul de la 9 Ianuarie 1928, ascultând pe reclamantul denunțator și pe apărătorul acuzatului, care a cerut ordonarea instrucției, fără a asculta pe acuzat asupra cauzei, fără a i se fi expus obiectul acuzei din partea reprezentantului Ministerului Public și fără a administra dovezile invocate de denunțator, a ordonat efectuarea instrucției în baza art. 325. pr. pen. magh.; trimițându-ne dosarul direct la cabinetul de Instrucție, pentru efectuarea instrucției.

In drept. Considerând că în principiu judecătorul de instrucție nu poate fi investit decât prin rechizi-torul introductiv al procurorului, sau prin cererea părții lezate, când s'a constituit parte civilă, în materie corecțională și numai prin excepție judecătorul de instrucție se investeste singur, din oficiu, în caz de flagrant delict și în sfârșit procedura penală română mai prescrie un mod de investire în afară de cele mai sus descrise și anume: prin art. 189. Pp. română, când i se trimete cauza de Tribunalul corecțional, care constată că fapta deferită lui este o crimă, adică este mai gravă decât cum a fost calificată prin rechiz-

torul introductiv, sau cererea directă a părții civile.

Considerând că nici unul din condițiunile de investire mai sus descrise nu sunt date, în speță.

Considerând că potrivit dispozițiilor art. 320. din legea de organizare judecătorească, numai procedura penală română este în vigoare în Ardeal cu privire la Judecătoria de Instrucție și deci modul de investire al lor trebuie să fie, numai conform normelor dictate de procedura penală română.

Considerând că procedura penală maghiară, în vigoare în Ardeal, în stadiul desbaterii principale la Tribunale și Curți, prescrie mai multe norme cu privire la ordonarea Instrucției sau întregirea ei, chiar în decursul desbaterii principale ca: art. 283, alin. 5; art. 325, alin. 3 (din procedura penală maghiară), aceste norme însă sunt scoase din vigoare prin introducerea în Ardeal a părților din pr. pen. rom. cu privire la instrucție, rămânând Tribunalele, atunci când se ivește necesitatea administrării unei probațiuni mai amănunțite sau intuitive, nu ca cea orală și demonstrativă ce se efectează la desbaterea publică de la sediul instanței, să uzeze exclusiv de dispozițiunile art. 306. Pp. pen. magh.

Având în vedere sub art raport, că judecătorii de instrucție fiind suverani în adunarea probelor prin capitolul V. al pr. pen. rom. le sunt prescrise anumite puteri discreționale, ale căror limite rezidă numai în conștiința sa de magistrat, în raport cu actele de instrucție utile cauzei, puteri discreționale și norme cari nu sunt prescrise în procedura probatorie de sub titlul III. al capitolului XVIII. al pr. pen. magh. pentru tribunalele de judecată, astfel că procedura penală română ca și cea maghiară prescriind facultatea părților, de a investi direct instanța de judecată, în cauze corecționale, a acordat astfel posibilitatea părților de a-și alege procedura judecătorilor de instrucție sau a instanțelor de judecată, pentru valorificarea drepturilor lor penale în materie corecțională, cu atât mai mult cu cât nu numai modul de procedare până la darea hotărârei, dar și felul de atac al hotărârilor diferă dela instrucție la judecată.

Că în speță acuzatorul privat D. K. sesizând direct instanțele de judecată, prin denunțul său, nu poate să fie privat de drepturile ce derivă din uzul facultății sale, investindu-se de către Tribunal judecătorul de instrucție cu instruirea cauzei sale, în care el nici nu s'a construit parte civilă, situație în care ar putea fi expus la clasarea cauzei sale în instrucție.

Considerâne în sfârșit că nici condițiunile articolului 325 pr. pen. magh, invocat de Tribunal, în incheierea sa de ordonare a instrucției, nu sunt date în speță, obiectul acuzei ne diferind în desbaterea principală de cel arătat de acuzatorul privat în denunț, adică Tribunalul ne constatând în sarcina acuzatului o infracțiune mai gravă, decât cea pentru care a fost dat în judecată penală, caz în care s'ar fi putut ordona instrucția pe baza art. 325 din pr. pen. magh. asemănător în esență cu art. 189 din pr. pen. română; atunci însă Tribunalul ar fi trebuit să se găsească în ipoteza vre-uneia din infracțiunile prev. în art. 15. al legii maghiare XXXIV din anul 1897, despre punerea în aplicare a procedurii penale, pentru a se fi putut proceda la efectuarea instrucției, prin analogie cu disp. art. 189 din pr. pen. română.

Pentru toate aceste motive, ne desesizăm de

instrucția ordonată prin încheierea Tribunalului secția II, dela 9 Ianuarie 1928 în dosarul să Nr. P. 1915/927 sub Nr. serial 3.

Dosarul instrucției împreună cu dos, Tribunalului se va înainta Dlui Primprocuror Trib. Turda, pentru a proceda în consecință, adică a se declara asupra exercițiului dreptului său de opoziție împotriva acestei ordonanțe a-l trimite în acest scop Domnului Procuror general de pe lângă Curtea pe Apel Cluj, și apoi a sesiza instanța competentă a proceda în cauză mai departe etc. (*Trib. Turda Judele instructor ordonanța din 30 Ian. 1928 Nr. Judecător Ion D. Popescu 1915—1927*).

Nota. Din moment ce Tribunalul a fost sesizat prin cerere directă, era dator să facă instrucție penală orală prin administrare de probe conf. art. 306 și următorii din pr. pen. Ardeleană, să asculte pe acuzat și pe procuror conf. art. 314 și urm. pr. p. ard. Numai la cererea procurorului și dacă acesta nu și-a însușit acuzarea la acea a acuzatorului privat și numai dacă din probe ar fi reeșit, că fapta incriminată poate constitui substratul unei infracțiuni mai grave de cât aceea la care s'a referit acuzarea, tribunalul era îndrituit să amâne judecarea procesului pentru ca cel acuzat să-și prepare apărarea.

Instrucție în nici un caz nu poate ordona tribunalul direct ci numai prin organul procurorului și numai în caz când infracțiunea cu care a fost sesizat direct, s'ar fi putut califica drept crimă din acele ce cad în competența Curșilor ca Juri — în lipsa cărora în Ardeal judecă momentan la tribunalele pe județ. Instrucția numai acestor feluri de crime conf. pr. penale română este obligatorie căci tribunalele în lipsa funcționării Curșilor ca Juri — nu pot fi sesizate în astfel de cazuri de cât prin Decizia Camerii de punere sub acuzarea și actul de acuzare al Procurorului general.

Revendicare. Declarațiune sub semnătură privată semnată de martori prin punere de deget. Puterea ei de credibilitate. Martori. Nedovedire. În fapt. Reclamanta, soția lui O. Șt., a dat în judecată la prima instanță, la judecătoria rurală Aita-Mare, pe soția lui P. B. și soția lui B. A., pentru a fi obligate să-i dea un act bun pentru a putea intabula în C. F. pe numele său bucată de pământ din intravilanul cuprins în acțiune, sau în caz contrariu tribunalul să dea o sentință care să țină loc de act. Judecătoria, în urma probelor administrate acolo, i-a respins acțiunea.

În drept: Chestiunea este de a se ști de unde derivă pământul din proces.

Spre a se putea obliga partea pârâtă a da reclamantului un act din care să rezulte că reclamantul este deplin proprietar al unui bun imobil, este necesar mai întâi ca reclamantul să facă dovada că ei este exclusivul și absolutul proprietar al imobilului, iar pârâtul nu are nici un drept asupra obiectului acțiunii. Această în ipoteza că pârâtul tăgăduiește reclamantului dreptul a cărui constatare se cere să se stabilească prin actul pretins. ținând la stabilirea unui drept de proprietate, se asemănă cu situațiunea care se lămurește de obicei printr-o acțiune în revendicare.

Obligațiunea reclamantului constă încă în a face dovada că în momentul intențării acțiunii, în patrimoniul pârâșilor nu exista dreptul cu privire la obiectul procesului.

Acest fel de a vedea este și în cazul când se cere ca sentința judecătorească să înlocuiască actul cerut dela pârât.

În speță reclamantul se sprijină pe o declarațiune a pârâșilor din 29 August 1915 sub semnătură

privată semnată de martorii ceruși de lege, prin punere de deget.

Un act sub semnătură privată intervenit între două părți, deși semnat de martorii ceruși de lege, totuși când semnătura martorilor este prin punere de deget neștiind carte, nu prezintă putere de credibilitate, atâta timp cât conținutul său nu-l pot confirma martorii. Neconfirmarea acestui conținut nu poate fi acoperită prin aceea că martorii au semnat actul, căci semnătura lor nu poate produce nici un efect fiind pusă prin tragere de deget. Este ca și cum n'ar exista martori pe act.

Declarațiunea din speță emanată la 29 August 1915 dela pârâși nu poate duce la admiterea acțiunii, fiindcă din depozițiile martorilor audiași la prima instanță rezultă că B. I. nu putea să dea de o asemenea declarațiune deoarece la acea dată era în război, iar martorii nu au cunoștință de cuprinsul declarațiunii. În asemenea condițiuni apelul urmează a fi respins (*Trib. Trei-Scaune s. I, sent. Nr. 229 din 927. 12 din 10 Noembrie 1927. Preș. Alex. Ștefănescu, prim-președinte*).

Curși de Apel

Legea vămilor. Conexiunea art. 203 cu 210 al. II. și anularea pr. verbal de constatarea contrabandei din lipsă de forme prescrite de art. 215. Interpretare. Dacă deciziunea ministerială pusă pe pr. verbal de contrabandă, poate or nu fi considerată ca făcând parte integrantă din acesta și dacă poate or nu fi supusă condițiilor de nulitate cerute de lege. Casare cu trimitere. Având în vedere motivele de casare în următoarea cuprindere:

Violarea și reaua interpretare a art. 210 al. II din legea vămilor, prin faptul că Tribunalul nu putea anula procesul-verbal de constatarea contrabandei, pe motiv că deciziunea Direcției Generale a Vămilor nu corespunde cerințelor din acest articol, întrucât aceste cerințe nu sunt prevăzute sub pedeapsă de nulitate, iar art. 203 din aceeaș lege nu este în conexiune cu articolul de mai sus.

Legiuitorul în scop de a preveni eventualele abuzuri ce s'ar putea comite cu ocazia constatărilor de contrabande, prescrie prin art. 203 din lege, anumite formalități ce trebuie să întrunească procesul-verbal și a cărui neîndeplinire atrage conform art. 215 din lege nulitatea sa.

Ori deciziunea Ministerului de Finanțe, ce se pune pe proces-verbal nu face parte integrantă din acesta, ci este o deciziune de control aparte prin care se aplică la faptele constatate, articolul din lege corespunzător și pedeapsa cuvenită.

Având în vedere că Tribunalul Arad S. II, prin sentința atacată de recurs, admitând apelul intimatului a anulat procesul verbal de contrabandă nr. 9094, din 20 Septembrie 1926, dresat de agenții vămii Carlici și în consecință reformând deciziunea Ministerului de Finanțe, nr. 253026, din 5 Octombrie 1926, a scutit pe intimatului de plata amendei, la care fusese condamnată.

Având în vedere că anularea procesului verbal de contrabandă Tribunalul o motivează pe împrejurarea că: deciziunea Ministerului de Finanțe, pusă pe acest proces verbal, nu întrunește cerințele art. 210 al. II din lege, ne indicându-se articolul din lege și

penalitatea prevăzută de ea.

Că legea vămilor prevede aceste anumite formalități în mod expres și imperios, pentru a prezenta și da o garanție celor ce ar contraveni la legea vamală.

Având în vedere că potrivit jurisprudenței în vigoare, neîndeplinirea prescripțiilor imperative, cuprinse într-o lege de ordine publică, atrage nulitatea actului, fără ca aceasta nulitate să fie anume prevăzută de lege.

Având în vedere că în ce privește legea vămilor, legiuitorul prin art. 203 și 215 din lege prescrie unele formalități ce trebuie să conțină procesul verbal de constatarea infracțiunii sub pedeapsa de nulitate, iar în schimb pentru alte formalități nu prevede această sancțiune.

Având în vedere că din faptul că legiuitorul a prevăzut sancțiunea nulității numai pentru unele dispoziții imperative, iar pentru altele nu, rezultă în mod implicit intenția sa de a deroga dela principiul mai sus expus și în consecință a considera pe aceste din urmă ca simple desiderate.

Având în vedere că această procedură a legiuitorului se explică prin faptul că dânsul a voit numai să ia măsuri pentru prevenirea abuzurilor ce s'ar fi putut comite de agenții vamali chemați a instrumenta și ca atare nu era necesar a prevedea sancțiunea nulității și a considera ca atare decât numai prescripțiile menite a înlătura abuzurile.

Având în vedere că deciziunea ministerială pusă pe procesul-verbal de contrabandă nu poate fi considerată ca făcând parte integrantă din acesta, întrucât ea nu constituie o dovadă în stabilirea infracțiunii, ci are numai menirea de a controla actele de constatare a contrabandei încheiate și apreciindu-le a decide dacă există sau nu infracțiunea.

Ca atare ea are caracterul unei hotărâri ce se dă cu privire la infracțiune și în consecință dispozițiile din art. 203 și 215 leg. vămii nu i sunt aplicabile ele privind strict procesele verbale de constatarea contrabandei.

Având în vedere că art. 210 al. II, legea vămilor prevede că deciziunea condamnatoare a Ministerului de Finanțe trebuie să conțină articolul din lege pe care se întemeiază și penalitatea prevăzută de ea.

Având în vedere că aceasta formalitate nu este prevăzută de legiuitor sub pedeapsă de nulitate. Că deci potrivit principiului de care legiuitorul vamal a fost călăuzit, expus mai sus, ea urmează a se considera ca un simplu desiderat, a cărui neîndeplinire nu atrage nulitatea deciziunii.

Având în vedere și împrejurarea că această formalitate a fost prescrisă de legiuitor în unicul scop de a garanta și dovedi că la aplicarea procesului-verbal și la aplicarea pedepsei prevăzute de lege s'a avut în vedere și s'a examinat faptul de contrabandă în toate circumstanțele în care a fost săvârșită.

Având în vedere, că întrucât în speță deciziunea constată că procesul verbal care conține atât articolul de lege pe care se întemeiază cât și penalitatea aplicată, a fost examinat, și găsit în conformitate cu prescripțiile legii, s'a ordonat a i se da urmare, rezultă că prin aceasta s'a ajuns scopul urmărit de legiuitor și deci implicit s'a satisfăcut și dispozițiile din art. 210 legea vămilor.

Că, așadar instanța de fond hotărând pe baza motivului că deciziunea Ministerului pusă pe pr. verb. nu ar întruni cerințele prevăzute de art. 210 din legea vămilor, anularea procesului-verbal de contrabandă, a dat prin aceasta o rea interpretare și a violat textele de lege mai sus expuse.

Recursul ca atare fiind fondat a urmat a se admite și casându-se sentința Tribunalului a se restitui dosarul pentru a proceda mai departe la judecarea în fond a apelului (*C. de Apel Timișoara S. II ca instanță de recurs. Dec. Mon. 3952/927*).

Notă. Speța judecală în recurs de Curtea de Apel Timișoara prezintă interes, deoarece nu consideră ca un tot deciziunea condamnatorie a Ministerului de Finanțe cu procesul verbal constatator al contrabandei și din care o parte fiind atinsă de nulitate, atrage nulitatea întregului, cum pare a reeși din al. I al art. 215 legea vămilor, care spune: „*Procesele verbale, după ce vor avea și aprobarea adfiei sup. a vămilor, vor face proba*”, etc. Știut fiind că deciziunea este condamnatorie, cum s'ar putea deduce condamnare fără arătarea textului de lege respectiv? Dacă însă părerea Curții este că tribunalul a judecat interpretând greșit un text din legea vamală, pentru ce s'a hotărât trimiterea procesului din nou în judecarea tribunalului cu călcarea hotărâtă a art. 37 al. VI din legea de organizare judecătorească, care prescrie că Curțile de Apel judecând ca instanță de recurs, în caz de casare, *vor evoca fondul*. Dar dacă tribunalul nu s'ar conforma vederilor Curții de Apel? Este obligată instanța inferioară a hotărâ conform motiveilor din deciziunea Curții, obligativitate prescrisă numai în legea Curții de Casație în asemenea cazuri? Pare că în speță nu e vorba de vr'un incident de procedură, nulitatea proc.-verbal, de contrabandă, face parte din chiar fondul procesului și odată ce Curtea l-a găsit valabil ca formă, trebuia să pășească însăși la cercetarea lui ca conținut.

Nu credem că s'ar putea invoca art. 8 din legea mod. a unor articole din legea contr. directe (Mon. Of. nr. 72 din 1926), conform căruia Curțile de Apel în recurs trimis după casare comisiunilor de apel numai în materie de contrib. directe fiscale. Mai observ că într-o speță similară Curtea de Apel Timișoara S. I Dec. nr. 3443 din 23 Noembrie 1927, casând sentința tribunalului în materie vamală, a evocat fondul, părere care este și a noastră. *rd.*

Curtea de Casație

Cambie. Legea cambială ardeleană. Acțiunea cambială a terțului posesor de bună credință. Excepțiunile ce i se pot invoca. Condiții. Polișă domiciliată. Plata cambiei. Aplicațiuni. Dreptul posesorului cambiei rezultând din ea însăși, orice excepțiune ar ridica debitorul cambial, lui îi incumbă și datoria de a face dovada celor excepțiuni.

În speță, firma pârâtă n'a făcut dovada, că reclamantul ar fi posesor de reu credință, iar Curtea de Apel apărând toate dovezile produse în fața instanțelor de fond, arată detaliat motivele pentru cari găsește, că polișta nu era domiciliată la Budapesta și deci a satisfăcut obligațiunea impusă ei prin art. 270 pr. civ. de a arăta motivele cari au dat naștere convingerei sale și astfel nu i se poate imputa o violare a normelor de procedură.

Odată stabilit, că reclamantul e posesor de bună credință al cambiei și, că locul de plată a acesteia era Bistrița, cade și excepțiunea părților, că nefiind protestată polișta în termenul prevăzut de lege, reclamantul a decăzut din dreptul de a cere achitarea ei pe calea acțiunii cambiale, deoarece prin art. 44 din legea cambială se prevede, că nu este vorba de protest pentru conservarea acțiunii cambiale față de acceptant.

În ce privește alegațiunea pârâților, că Curtea de Apel n'a ținut seamă de faptul, că ei au luat mă-

suri pentru a achita polița în Budapesta, conform contractului de bază și deci ei s'au eliberat de obligație, față cu constatarea în fapt, că plata urma a se face în Bistrița, cu drept cuvânt Curtea de Apel a respins și această excepțiune nu se poate opune unui terțiu de bună credință atât timp cât aceasta are în posesiune polița, — față de el eliberarea și dovada plății nu se poate face decât în modul prevăzut de lege, adică prin eliberarea poliței prin care se recunoaște achitarea ei (art. 39 din L. G.)

În ce privește plata cambiei, debitorul în înțelesul art. 37 din L. A. este obligat a o achita în moneda anume arătată în acea poliță, iar în cazul când se vorbește de monede sau valori cari nu sunt în curs la locul plății, plata urmează a se face în moneda ce are curs în țară, după cum a fost cotată la bursa de efecte și valori.

În speță, însă moneda arătată în poliță fiind coroane, iar la scadență, în Bistrița, aveau curs legal coroanele, bine instanțele de fond au obligat firma pârâtă să plătească în coroanele ce aveau curs legal la scadență, adică în coroane stampilate de Consiliul Dirigent, care pe urmă au fost schimbate în lei pe cursul de 1, 2.

Pârâta nu poate invoca ca argument în favoarea sa împrejurarea, că prin încheierea dela 31 Aprilie 1923, Curtea de Apel a dispus a se înțereba la Camera de Comerț din Cluj, care era cursul coroanei și al leului la data scadenței, deoarece instanțele judecătorești conform art. 419 pr. civ., sunt ținute a respecta încheierile date, afară de cazurile unde legea nu prevede expres excepțiune dela această regulă generală.

Prin art. 276 pr. civ. se prevede, că instanțele judecătorești nu sunt obligate a ține seamă de încheierile date, în chestiunea administrării probelor, ori dacă în această privință nu sunt legate instanțele, cu atât mai puțin poate să impună o încheiere dată relativ la administrarea probelor o anume soluțiune asupra fondului procesului. (Cas. III, Dec. 604 din 18 Iunie 1927).

Sechestru penal ordonat de judecătorul de instrucție asupra averii prevenitului pentru asigurarea reclamantului. Dacă a fost desființat ori nu prin art. 320 din noua lege de org. judecătorească. Din expunerea de motive a legii de organizare judecătorească reiese evident, că prin dispozițiunile art. 320 din citata lege, legiuitorul a înțeles să abroge numai unele părți ale procedurii penale ardelene privitoare la judecătoria de instrucție, cari sunt contrarii dispozițiilor cuprinse în codul român de procedură penală, și nici decum să abroge dispozițiunile art. 492 și 493 din proc. penală privitor la sequestrul penal, pe care procedura penală română nu-l cunoaște.

Așa fiind, și cum nu există nici vreun alt text de lege care să desființeze sequestrul penal, dispozițiunile cuprinse în art. 492 și 493 din proc. penală ardeleană sunt a se considera ca existente, și deci numai cu violarea legii camera de punere sub acuzare a decis contrariul. (Cas. II, decizia penală 1862 din 1927).

Protest cambial Notarul public nu-l poate face

În zilele de sărbătoare fixate prin legea de organizare judecătorească. Prin art. 219 din legea de organizare judecătorească se arată în mod limitativ, cari sunt sărbătorile legale, și se prevede, că în acele zile orice serviciu va fi suspendat la toate instanțele judecătorești, precum și serviciile auxiliare ale justiției, fără să determine însă acest text serviciile cari sunt a se considera ca auxiliare justiției.

În lipsa unei asemenea precizări din partea legiuitorului, pentru a stabili dacă serviciu prestat de notarul public din Ardeal la luarea protestului cambial, intră sau nu în categoria serviciilor auxiliare prevăzute în art. 219 citat, urmează a se recurge la dispozițiunile legii cambiale, care reglementează materia protestului.

În conformitate cu art. 98 din legea cambială din Ardeal, protestul se îndeplinește de către notarul public, iar unde nu este notar public, de către judecătorul de ocol. Din acest text precum și din art. 41 din legea cambială, reiese neîndoios că actul protestului, necesar pentru conservarea drepturilor cambiale, nu este un act particular, ci un act solemn necesitat de justiție, dela îndeplinirea căruia, conform legii cambiale depinde dreptul de protest, care are la baza lui tocmai actul protestului.

Notarul public prin luarea protestului nu face altceva decât un serviciu auxiliar justiției și deci serviciul lui în atare caz intră în categoria serviciilor auxiliare prevăzute de art. 219 din legea de organizare judecătorească.

Odată ce este stabilit că notarii publici intră în prevederile art. 219 citat, în ce privește luarea protestului, prin urmare serviciile lor cu privire la luarea protestelor prevăzute de art. 219 din legea de organizare judecătorească urmează a fi suspendate în zilele prevăzute ca sărbători legale prin acel articol, cari zile nu se pot considera zile de lucru, din moment ce un text de lege le declară ca zile de vacanță.

Astfel fiind art. 219 din zisa lege propriu zis nu modifică art. 41 din legea cambială, ci stabilește numai o nouă categorie de zile, cari sunt a se considera ca zile de vacanță în ce privește dispozițiunile legii cambiale, care vorbește numai de zile de lucru, și aceste zile trebuiesc respectate la facerea protestelor în Ardeal. (Cas. III dec. 823 din 27 Oct. 1927.)

Recursul făcut contra unei sentințe date de un tribunal din Ardeal, ca instanță de apel, în materie de infracțiune la art. 46 din legea chiriiilor, se judecă de Curtea de Apel respectivă, iar nu de Curtea de Casație. Asupra chestiunii, rămasă în divergență, de a se ști dacă această înaltă Curte Secția II-a, sau Curtea de Apel din Timișoara, este competentă a judeca recursul declarat de apărătorul inculpatului Löv Mihail în contra sentinței cu No. 2685 din 925 a Tribunalul Deva:

Curte înaintea termenului de 23 Decembrie 1925, judecarea lui în temeiul paragrafului 81 al legii XXVI/1896, urma a se face în temeiul acestei legi și cu aplicarea ei;

Că, după normele cuprinse în această lege de Contencios administrativ, acolo unde legea aceasta specială nu are dispozițiuni de procedură, urmează a se aplica normele legii generale adică a procedurii civile în vigoare în Transilvania;

Că, această Inaltă Curte constatând prin hotărârea sa No. 58 bis din 1926, că, în temeiul art. 2 al legii de organizare judecătorească din 14 Aprilie 1925, judecarea chestiunii din speșă a trecut în competența Curții de Apel Târgu-Mureș, a trimis această cauză în judecata acelei Curții, care însă a remis dosarul, declinandu-și competența;

Că, în privința efectului ce o are trimiterea Curții de Casație, legea XXVI/1896, necuprinzând dispozițiuni, — în sensul celor sus arătate — urmează că se vor aplica normele procedurii civile în vigoare, adică legea 1/1911;

Având în vedere că în conformitate cu art. 529 al. II proc. civ., dacă Curtea de Casație constată că recursul cauzei înaintat ei de către judecătoria apelativă sau de către Curtea de Apel, aparține atribuțiunii Curții de Apel, aceasta este obligată; să procedeze la judecarea recursului transpus;

Că, astfel fiind, în speșă, deși prin jurnalul acestei Inalte Curți No. 58 bis din 1926, Curtea de Apel a fost invitată să procedeze la judecarea prezentului recurs, totuși și-a declinat competența de a judeca;

Că, însă, față de dispozițiunile citatului articol din proc. civilă aplicabilă în Ardel, recursul urmează a fi judecat de Curtea de Apel conform dispozițiunii Curții de Casație, *dispozițiune obligatorie pentru instanțele de fond, după cum s'a arătat mai sus. (Cas. III. Dec. din 9 Iunie 1926.)*

• • •

Respingerea probelor cari au fost invocate în cererea de revizuire dar respinse de Inalta Curte de Casație, pe motivul de dovezi noi aduse pentru prima dată în fașa ei, nu echivalează cu înlăturarea probelor cerute de al. 12 art. 563 pr. civ. ung. Curtea: Asupra cererii de revizuire făcută de reclamanta, firma T. B. și Fii Z., contra sentinței Curții de Apel Tg.-Mureș, N. C. I. 859/925, prin care s'a respins acțiunea de reînnoire a reclamantei, contra sentinței Curții de Apel Tg.-Mureș, N. C. 302 din 1924, fiind obligată și la plata sumei de 10.000 lei cheltueli de reînnoire;

Având în vedere motivele cererii de revizuire prin care se susține că Curtea de Apel a dat sentința atacată cu violarea normelor de procedură (art. 563 pct. 11 și 12, art. 568, 572, 224, 237 și 270 din proc. civilă) și cu violarea normelor de drept material (art. 92 legea cambială).

Considerând că Curtea de Apel pentru a respinge acțiunea de reînnoire a reclamantei, întemeindu-se pe termenii acțiunii de reînnoire, constată că reclamanta a cerut probe cu martori pentru a dovedi

faptul: 1. că marfa vândută s'a predat în curtea fabricii reclamante, care transportând marfa la gara Mediaș, aici a mai predat-o încă odată rășilor; 2. că părțile au expediat marfa pe o adresă străină, necunoscută lor la Praga, și motivează că faptele asupra cărora a cerut proba cu martori reclamanta, sunt în contrazicere atât cu condițiunile contractului intervenit între părți, cât și cu actele dela dosar, de care s'au servit părțile în instanța de fond, din care acte rezultă că documentele de import la Praga au fost ale reclamantei și că reclamanta aceeași marfă o mai vânduse încă odată prin împuternicitul ei la Praga și argumentând mai departe că, astfel, reclamanta doarește a dovedi contrariul celor cuprinse în actele dela dosar pe care Curtea de Apel le-a apreciat la darea sentinței, și în baza acestora conchiese că dovezile oferite de reclamantă nu sunt dovezi noi cum cere al. II, art. 563 proc. civ., și ca atare nu pot forma temeiul unei acțiuni de reînnoire;

Având în vedere că, conform art. 563 par. 11 pr. civ., se poate ataca o sentință definitivă și pe baza aceea, dacă partea produce noi dovezi asupra unei fapte decisive în rezolvirea procesului, de care dovezi în procesul de fond nu s'a servit și care în fondul cauzei ar fi produs o hotărâre mai favorabilă pentru ea;

Că Curtea de apel ținând seamă de acest text de lege, în considerentele hotărârei sale dezvoltă pe larg motivele pentru care probele oferite de reclamantă nu se pot considera ca dovezi noi în sensul articolului citat și că aceste dovezi chiar în cazul dacă s'ar fi servit de către reclamanta la judecarea fondului nu i-ar fi produs o judecată mai favorabilă, față de contractul intervenit între părți și de alte probe administrative în procesul de fond; așa că motivul priivitor la violarea art. 563 pct. 11, este nefondat.

În ce privește violarea art. 563 pct. 12 proc. civ. de asemenea este neîntemeiat, pentru că acest text vorbește de acele împrejurări de fapt sau dovezi care au fost înlăturate de instanța de fond, în baza dispozițiunilor art. 222, 275, 283 293 proc. civilă. Or, în speșă, reclamanta consideră de asemenea probe acelea dovezi cari au fost invocate în cererea sa de revizuire, care au fost respinse de Inalta Curte, în baza art. 534 proc. civ., deoarece este inadmisibil ca partea pentru prima dată să invoace dovezi noi înaintea instanței de revizuire, așa că o asemenea respingere a probelor nu echivalează cu înlăturarea probelor cerute de al. 12 al art. 563 pr. civ.

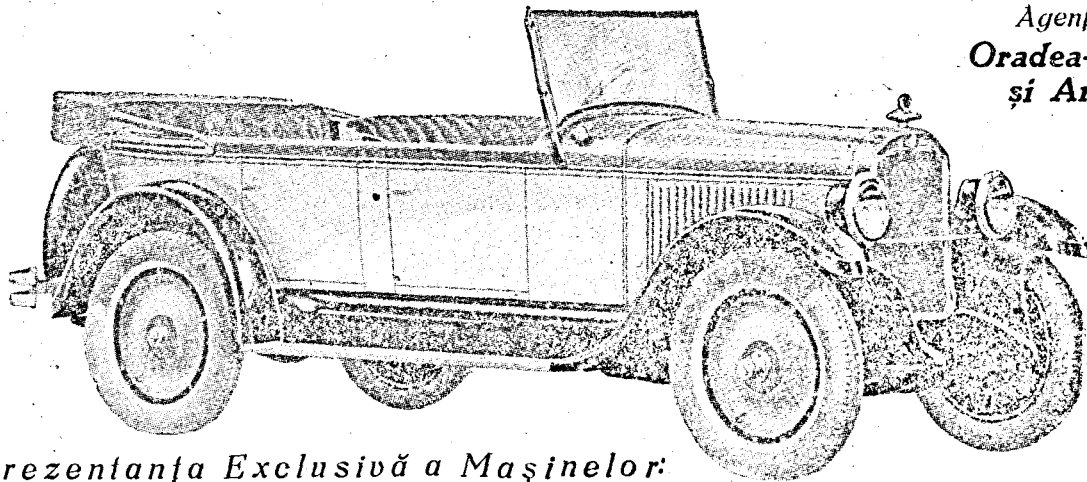
Că, întrucât, din cele mai sus arătate rezultă că Curtea arată pe larg motivele care i-au determinat formarea convingerei asupra constatărilor din sentința atacată astfel și motivul priivitor la violarea art. 270 proc. civ. este neîntemeiat.

Asfel fiind, și având în vedere că Inalta Curte a respins ca neîntemeiate motivele de revizuire relative la violarea art. 568, 572, 224 și 537 din proc. civ. și violarea art. 92 din legea cambială, numai prezintă nici un interes, așa că cererea de revizuire ca să a fi respinsă.

Pentru aceste motive, respinge recursul. (Cas. III. Dec. Nr. 763 din 27 Septembrie 1926).

»NOËL«

SUCURSALA: TIMIȘOARA BULEVARDUL REGINA MARIA 8.

Agenții:
Oradea-Mare
și Arad

Reprezentanța Exclusivă a Mașinelor:

BUICK ȘI OLDSMOBILE

în permanență stoc

JILESCU

CLUJ

STRADA REGINA MARIA

16

Automobile
Accesorii
Uleiuri
Autogarage
Cauciucuri
Benzină

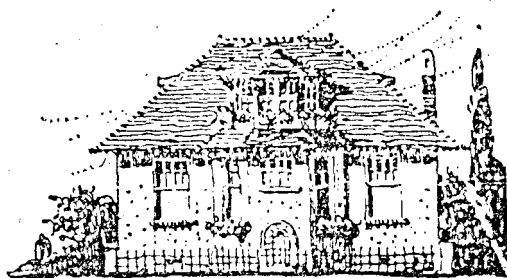
TELEFON.
7-63

»FENIX«

Societate Anonimă
Română de Asigurări

București

Str. Bis. Enei Nr. 10

Oferă asigurări populare de capitalizare
pe 10 și 15 ani combinate cu construcțiuni
de case plătibile în rate timp de 20 ani.

Ce caută
agenți serioși, în Ardeal, contra
comision.